

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy évre 25—koron. Negyedévre 75—koron.
Félévre 150—koron. Egész évre 300—koron.
MEOJELNIK HETFO KIVETLEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, L. emelet
(a Debreceni Első Takarékpénztár épületében)
Egy szám ára 1 koron.

A miniszterelnök beszámolóbeszéde Szegeden

A békeszerződés aláírásának kérdése. A kísérőlevél ígéretei. Miért rossz a pénzünk. A béke ratifikációja. Ötvenezer gallicialra vár kiutasítás. A zsidó kérdés

Távirati tudósítás.

Szeged, okt. 10.

Vasárnap délelőtt érkezett meg Teleky Pál gróf miniszterelnök Szegedre, hogy elmondja beszámolóját. Kíséretében voltak Vass József miniszter, Karafiáth Jenő, Patacsy Dénes, Gömbös Gyula képviselők, Eckhardt Tibor sajtófőnök stb. A pályaudvaron küldöttségek fogadták a miniszterelnököt és kíséretét, a kiket dr. Alger Károly főispán és Somogyi Szilveszter polgármester üdvözöltek.

A miniszterelnök a belvárosi mozgósínházban mondotta el beszámolóját, rendkívül nagy számu közönség előtt.

Dr. Kelemen Béla megnyitója után a miniszterelnök emelkedett szólásra. Hatalmas öljenezés és zugó taps köszöntötte.

Miért kellett aláírniuk a békét

Beszéde elején külügyi kérdésekkel foglalkozott. Egész idő alatt — mondotta a miniszterelnök — amidőn a békeszerződést készítettem elő, tudtam már, hogy kézzel fogunk találni, amely argumentumokkal nem dönthető meg, amely tisztán az erő kérdését veszi számításba és aszerint ítélt. Mégis el kellett végeznünk e munkát. A békeokmányt alá kellett írnom. Két ok volt erre előttem, legfőbb ok az, hogy a háborút elvesztettük. Nemcsak letettük fegyverünket, de tovább mentünk, mert mi még annak idején gazemberektől félrevezetve fegyvereinket el is dobtuk. Ennek következményeit le kellett vonni, a békeszerződést alá kellett írni. Másik momentum az, hogy bizonyos ígéretek voltak, melyek a kísérőlevelen foglaltak.

A békeszerződést úgy állították, hogy azt vagy alá kellett írni, vagy vissza kellett utasítani. Szóval lenni, vagy nem lenni. Akudni nem lehetett.

A kísérőlevélben foglalt ígéret.

A kísérőlevél, amely épen olyan utasító okmány, mint maga a békeszerződés, tartalmazta az íg-

reteket, a rutén autonómia névze és különösen érintett bennünket a határbiztonságoknál kiállításba helyezett nagyobb területű hatáskör. Ezen ígéret az jelentik, hogy a kiküldendő határbiztonságok fel lesznek hatalmazva előterjesztést tenni nagyobb változtatásokra ott, ahol a népszövetség fog rendelkezni.

A béke volt az első nagy csalódásunk, az ilyen ígéretet be nem tartása volna a második.

Helyzetünket nyugodtan, racionálisan és észszerűen kell mérlegelnünk. Ez a helyzettel való komoly számolás és munka fog segíteni minket és fogja helyzetünket megjavítani.

Ezután rámutatott a miniszterelnök arra, hogy Magyarországnak még a jelen súlyos pillanatban is a külügyi vonatkozásokban, ugyszintén a nemzetközi jog tekintetében nem változott meg álláspontja. Tetszés és helyesítés.

A pénzügyi kérdés

Reálpolitikát kell üznünk. Mintegy eskomptálnunk kell a háboru veszteségeit. Itt rá kell térnem a pénzügyi kérdésre. Több mint kilenc milliárdos deficitet kell számolnunk, amelyet tulajdonképp részben elkerülhetünk, ha pénzünk vásárlóképességét, megerősítjük. A külföld támogatására ne nagyon számítsunk. Az állam pénzügyi helyzetünk javítása során súlyos áldozatokat fog kívánni polgáraitól, de gondolja mindenki, hogy a leg-súlyosabb áldozat mindenkére nézve, ha pénzünk rosszabbodik. A pénzügyminiszter nem sokára betérjeszti az egyszeri vagyonadóra vonatkozó törvényjavaslatot. Annak, hogy pénzünk külföldi árfolyama oly rossz, gazdasági indoka nincs, mert pénzünk vásárlóereje sokkal nagyobb, mint ahogy Zürichben jegyzik. Ausztriában a bankjegyporgalom kétszer annyi, mint nálunk és az osztrák korona mégis jobban áll. Ez nem csak gazdasági helyzetünknek, hanem politikai és gazdasági helyzetünknek azon vetületére vezethető vissza, amelyet különböző vetítőgépeken vetítettek; amelyek egyike ugynevezett magyar emigránsok Bécsben állítottak fel. (Közbeiktatások: Nem magyarok! Alliance izraelita!)

Ezután franc a kérdésre tért át a miniszterelnök, a kapcsolban z

államvasutak bérbeadásának kérdé- sével. Hangsúlyozta, nem lehet külpolitikai kérdéseket másképen, mint a bizalom alapján elintézni. Külpolitikát nem lehet nyilvánosan csinálni.

A béke ratifikációja

Mint Damokles kardja lebeg fejünk felett a ratifikálás kérdése. Ennek vannak előnyei és hátrányai. Ezek nem a ratifikálásnak, hanem a veszített háborúnak hátrányai és következményei. Előnyei pedig bizonyos szabadabb mozgás remény- ségében rejlenek. E kérdéssel fér- liasan szembe kell nézni és le kell bonyolítani. Ratifikálást semmi másnak nem tartom, mint azon tény elismerésének, hogy a hábo- rut elvesztettük.

A ratifikálás bezár egy korszakot, amelyben legyőzötték voltunk és megnyit egy új korszakot, a melyben ismét mint versenyzők, mint tárgyaló felek lépünk fel. (Lökés éljenezés.) A ratifikálásnak azonban nem szabad azt jelenteni, hogy a nemzet elvesztette ön- bizalmát.

Magyarország viszonya a szomszédos államokkal

A miniszterelnök ezután Ma- gyarországnak a szomszédos ál- lamokkal való viszonyáról szólt. Ausztriával élénk gazdasági össze- kötöttséget akarunk fenntartani. Ez nekik is, nekünk is érdekünk. De nem akarunk semmi néven neve- zendő politikai összekötöttséget. (Zugó éljenezés és taps.) Rennerék nem vették észre, hogy milyen ajándékot kaptak Nyugatmagyar- országban. Olyan szomszédoknak köszönhetik ezt, akiknek érdekük volt, hogy Magyarország és Ausz- tria közé éket verjenek. Hiszem és remelem, hogy e kérdés a két ország közti szükséges barátságos érintkezés közé nem fog éket vetni és Ausztria népe meg fogja találni azon utat, amely a kérdés megoldásához vezet. A másik há- rom szomszéd helyzete más. Itt a győztesek szövetségesei állanak szemben legyőzöttekkel. Itt nekünk meg volt az igyekezetünk, hogy a saját érdekünkben, de Európa ér- dekében is megteremtjük a gaz- dasági relációkat. Meg kell érteni odaát és meg kell érteni az egész világon, hogy nagyon nehéz nyu- godtan tárgyalni zsidó asztalnál gazdasági kérdéseket akkor, amik- or véreink nincsenek abban a helyzetben, hogy nyugodtan le- gyenek; mikor áldoztetéseknak vannak kitéve és amikor új kom- munizmus felállításával kell meg- küzdeni. Ujalok a Bácskára, Sze- ged környékére történt politikai atrocitásra, a polgári közigazgatás átvételéről is. A legverszűnői szerződés katonai megszállásról szól, de az nem terjedhet ki a polgári lakosságra. Ugyancsak sérelmes a magyarság kiutasítása

is. Naponta érkeznek otthonukból kikergelt családok és az ártart nagybatalmai nem képesek meg- akadályozni ezen atrocitásokat, noha látják az igazságtalansá- gokat.

40—50,000 gallicialra vár a kiutasítás.

E kérdéssel kapcsolatban a va- gonlások elhelyezéséről is szólt a miniszterelnök. (Közbeiktatások: A gallicialokat kell kiutasítani!) Ezek kiutasítását elhatároztuk. Az intézkedések megtörténtek, de a rendőri statisztika szerint 40—50 ezerre tehető a kiutasítandókaak a száma.

A menekülteket csak akkor tud- juk elhelyezni, ha újabb beözön- lés megszűnik. Sokan jönnek azonban olyanok, akiknek ez nem feltétlenül szükséges. Gazdasági létük oda van kötve s a legtelje- sebb mértékben együttérzések ni- velünk.

Ezután a zsidókérdésre tért át a miniszterelnök.

A zsidókérdést helytelenül fog- ják fel. A zsidóknak meg kell érteniük, hogy itt egészen termé- szetes jelenséggel állnak szem- ben, mert bizonyos, hogy a kom- munizmusban és annak előkészít- tésében nagy részük volt. Ez a momentum kellett fel a keresztény magyarság elkeseredését. A kö- zéposztály visszaállításának és a faji géniuszt megóvása sokkal szentebb cél, semhogy gyűlölettel szabadna kezelni.

E érkezett a pillanat, hogy a munkáskérdést is gyökeresen meg kell oldani. Barátja annak, hogy a munkásság autonóm intézhesse ügyeit, de a betolakodottak ki- rekesztésével.

A földreform 2—3 hét alatt tető- alá kerül.

Ne gyűlölködjönk egymásra sem a jelenért, sem a multakért. Csak akkor fogunk tovább jutni, ha egészséges társadalmi légkört teremtünk.

Azt mondják, nem lesz addig jogrend, amíg koronás királyunk nincs az országnak. Magyaror- szágnak királya lesz, Annak a királynak tekintélyét ne csorbítsuk meg előre korcskedésekkel.

A miniszterelnök beszédét nagy éljenezéssel kísérte a hallgatóság.

A keresztény szocialisták egyesülése.

Budapest, okt. 11. A magyaror- szági radikális keresztény socia- lista párt a legutóbbi ülésén elha- tározta, hogy egy sül a Giesswein- jéle keresztény szocialista párttal.

A budapesti egyetem megnyitása.

Budapest, okt. 11. A budapesti tudományegyetem megnyitását el- halasztották. Az előadások október 18-án kezdődnek.

A MOVE Sámsonban

Az elmúlt vasárnap nagyszámú közönség részvételével tartotta a MOVE Hajdusámsonban alakuló közgyűlését.

A debreceni főosztály részéről Elek Károly és Vajay Endre jelentek meg.

Kruppa Antal főjegyző emelt megnyitóját után Elek Károly, a főosztály titkára részletesen ismertette a MOVE jelentőségét, a szervezkedés szükségességét, az egyesület célját s az alapszabályok főbb pontjait.

Hazafias érzéstől áthatott beszéde az egybegyűlt közönségre mély benyomást tett s kitörő lelkesedéssel csatlakozott a MOVE egyesületéhez.

Ezután Kruppa főjegyző intézett lelkes szavakat a gyűléshez, mely után az elnökség tagjai választották meg. Elnök közéleti munkásságát Gődény Ferenc földművelő. Al-elnökök: Ludmány Sándor, Papp Gusztáv és Kruppa Antal. Titkár Kovács Tibor. Helyettes Oláh Sándor. Pénztáros Ludmány Lajos. Jegyző Bede Kálmán. Helyettes Vég Lajos. Propaganda ügyek vezetője Oláh Sándor.

A választmány tagjai lettek a következők: Pásztor Sándor csoportvezető, Kovács Nándor, F. Szabó István, Hadházy Imre, M. Fekete Ferenc, Varga László, E. Szabó Imre, H. Sándor János, Ször Antal, Révay Lajos, Horváth János, Pintye György, Földes Gábor, Csire István, Öry Gábor, Baczó Lőrinc, Hajdu János, Hípló Elemér és Nagy Lajos.

Lengyel-litván szerződés

Varsó, okt. 11. Zefikovszki tábornok tekintettel arra, hogy a lengyelek által megállapított vonal hátrányos a litván lakosságára, mert a város a litvánoknak jutna, lemondott állásáról és védelmébe vette a lakosság önrendelkezési jogát.

A lengyel kormány szerződést kötött a litván delegációval és kijelentette, hogy litvánának a bolsejiekkel kötött szerződését nem ismeri el és óva inti a litván kormányt attól, hogy ennek a szerződésnek jogi következményeit kihasználja.

Gazdaközönség filgyelmébe.

Közélelmészeti miniszter ur rendelete folytán felhívjuk a termelőket, hogy a 4787—M. E. sz. rendelet alapján a rájuk kivetett adógabona mennyiségeket most már sürgősen szállítsák be, mert a 6923—1920. számú kormányrendelet értelmében az október hó 15. ig be nem szállított adógabona után a beszállított elmulasztó terhére kártérítési összeg lesz kiszabva és az illető termelő ezen felül kibírásos eljárásnak is teszi ki magát.

Debrecen, 1920 október hó 11. Közélelmészeti miniszter ur.

ÜNNEP az ág. hitv. ev. egyházban.

Az egyháznak egyetlen funkcionáriusa sem lehet szabadkőműves. — Hazafias ima az iskolákban.

Vasárnap délelőtt a helybeli evangélikus egyház közgyűlést tartott. Ünneppé avatta a közgyűlést az a körülmény, hogy a megüresedett felügyelői állásba dr. Haendel Vilmos iktatta be a tagok egyetemes megválasztott akarata. Az evangélikus egyház, amelynek pásztorja, Materny Lajos főesperes súlyos beteg. Haendel Vilmos erős egyetemes támogatást nyújtott oda a kormányhoz, a lemondott Sztankay F. Béla helyére. A közgyűlésen elhangzott beszédekben nyilvánvaló lett, hogy az egyháztagok lelkében erőteljesen lobbant ki annak elhatározása, új benső hitéletet megteremtteni, a kis evangélikus egyházat oly erősen összekovácsolni a hitéleti és szociális szerelmében, hogy azt többé sem békéltessék sem rosszindulat ki ne kezdhesse. Esztendőnkön át tartott belső békéltetéssel végérvénye-

sen szakítani akarnak. A közgyűlésen határozatba ment, hogy az egyház bármilyen funkcionáriusa, lelkésze, tanítója nem lehet szabadkőműves és nem tarthatik semmiféle titkos szervezethez.

Elhatározta a közgyűlés, hogy az egyház elemi iskolájában a tanítás megkezdése előtt elmondandó a „Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában” szövegű ima, hogy a zsenge fiatal lelkekbe beplántáltassék a magyar jövőnek egyetlen lehetősége, a területében megcsonkítottan végi Magyarország.

A közgyűlés előtt Jakobi R. Viktor helyettes lelkész gondos kidolgozású, lendületes beszédet mondott.

Az evangélikus egyházat a restauráció útján kísérjük jó kívánságaink.

Baltazár Dezső kizáratása a debreceni Kaszinóból.

Titkos szavazás egyhangú határozattal.

A debreceni Kaszinó, a városos intelligens közönségének képviselete, tudvalegőleg nem igazolta Baltazár Dezsőt és kizárta tagjainak sorából.

Több napi beható tárgyalás után történt október 5-én este a határozathozatal. Az igazoló bizottság elnöke, a református Miskolczy Lajos nyugalmazott hajdumegyei főszolgabíró, a Kaszinó alelnöke (tartalékos huszárfőhadnagy) volt meg tagjai:

1. Szapary József gróf v. b. t. t., nyugalmazott huszárezredes, József főherceg volt főudvarmestere,
2. Jankovich Miklós nyugalmazott tábornok,
3. Kerpely Kálmán lovag udvari tanácsos, az országos dohánypolitikai állomás vezetője, Európaszerte ismert nemzetgazdász,
4. Wilhelms Emil, az Osztrák-Magyar Bank debreceni fiókjának a főnöke, városi bizottsági tag,
5. Varga Elemér dr. városi tanácsnok, tiszteletbeli főjegyző,
6. Komlóssy Imre dr. ügyvéd és lap-szerkesztő és
7. Benedek Lajos főmérnök, a Nyírvízszabályozó társulat igazgatója. (Vallásfelekezeti szerint 4 református, 3 római katolikus és 1 evangélikus.)

Másfél óráig ismertette az előadó Baltazár püspök viselkedését úgy a város uralom, mint az oláh megszállás alatti, majd az elnök elrendelte a titkos szavazást, melynek eredménye egyhangú volt. Az igazoló bizottság az alábbi le-

velben értesítette Baltazárt határozatáról:

Méltóságos Baltazár Dezső dr. urnak, Debrecen. A Debreceni Kaszinó tagjainak a proletárdiktatura és az oláh megszállás idején tanúsított magatartásának elbírálására kiküldött igazolóbizottsága mai ülésén Méltóságodat titkos szavazással hozott, egyhangú határozatával nem igazoltnak találta és ennek folytán a kaszinó tagjainak sorából való kizáratását kimondta. Debrecen, 1920. okt. 5. Miskolczy Lajos elnök, Komlóssy Imre dr., jegyző.

A debreceni Kaszinó igazoló bizottsága nyilvánosságra fogja hozni ítéletének megokolását is.

V. ras kardparbaj.

Budapest, okt. 11. Horti Béla festőművész sérülésen nyilatkozott Gál Endre nem-egyetemesi képviselőről, aki emiatt provokálta Horti Bélát. Vasárnap vívták meg a kardparbajt. Az első összecsapásnál Horti Béla öt centiméteres hosszú vágást kapott a bal halántékán, mire a parbajt beszüntették.

Vesutli katasztrófa

Páris, okt. 11. Borzalmas szerencsétlenség történt a Páris—nantési vasútvonalon. Az expresszvonat a nyílt pályán beütközött egy ott veszteglő tehervonathoz. Az összeköztetésnek eddig harminc halottja és mintegy ötven súlyos sebesültje van.

Nagyarányu fehérenemű lopások Debreczenben.

Padlás fosztogató tolvajok.

A debreceni államrendőrségnek nap nap után szaporodnak a panaszok, amelyeket nagyjából fehérenemű lopások ügyében tesznek a károsultak. Ugy látszik a sok panaszból, hogy valóságos szervezett banda követi el a fehérenemű tolvajlásokat, mert nem egy esetben megtörtént az is, hogy a tettesek bár módjuk lett volna egyebet is el vinni, mindent ott hagynak a helyszínen, csak a finom és drága ruhaneműre vetik magukat. A vizsgálatok eredménye szerint a tolvajok kilesik a házakat, melyekben nagymennyiségű van. A következő nap éjjelen a ruha eltűnik a feltört padlásról.

A rendőrség sajnos tehetetlen a tolvajokkal szemben, mert a detektív testület csekély száma más irányban anyira igénybe van véve, hogy nem tudja a felszaporodó munkát ellátni. A detektív testület 1914. ében, amikor még a külterületen a csendőrség nyomozott, 22 togból állott, ma ugyanennyi a detektívek száma, csupán az a változás történt, hogy a csendőrség megszüntette. A csekély számú detektív tehát gyors és eredményes munkát nem végezhet. Ez az oka annak, hogy a padlás tolvajok minden aggodalom nélkül fosztogatják ki a nagyobb debreceni háztartásokat.

Legnap például három panasz érkezett a rendőrséghez. Szabó Jánosné, Simonffy-utca 2. szám alatt lakos, házmesternek mosással foglalkozik. Az urcsaládoktól átvett fehéreneműt kimosta s a padlásra tette száritani. Másnap a mintegy 80 ezer koronát érő finom fehérenemű eltűnt.

Hasonlóképpen járt Nagy Sándor dohánypolitikus, akinek a Hungária kávéház épületében levő lakása padlásáról 60 ezer koronát kiért fehéreneműt vitték el a zsványok.

A harmadik panaszos Kovács Albert Ocskai-utca 2. szám alatt lakos. A tolvajok feltörték a falkamrajt és az ott levő ruhaneműt ellopták.

A rendőrség amennyire módja van benne, megtette a szükséges intézkedéseket a tettesek kézrekerítésére.

Ujdonságok.

Fát kapott a Vigszinhez. Dr. Márty Károly, a Vigszin ház igazgatója száz öt lüzitát kért a városostól a színház titkárának céljából. Dr. Tatay Zoltán titkár a nézők husz öt javasolt, dr. Magoss György főügyész azonban ezt soknak találta akkor, amikor a városi színház igazgatójának 30 öt fát adott a tanács. A Vigszin ház egészen privát vállalat. Ele után a tanács csak tíz öt fát adott a Vigszin ház részére, folyó árban.

Menekültek figyelmébe. Hajdusámson község két október 11. jegyző keres. Az és rendszerezési munkára beállítás alá kerül. Menekült és lokkant előnyben. Személyes jelentkezés szükséges. Adó végrehajtási állás is kereskedésben. Menekültügyi kiadások.

A Baross Szövetség helyi köze — folytatandó leolvasó és vita előadásait — jövő hét szerdáján, okt. 13-án d. u. 6 órai kezdettel a Kereskedő Társulat dísztermében rendezik második nyilvános előadását, amelyen Varga Lajos dr. ügyvéd, a nemzeti pénzügyi reformok lelkes harcosa, a pénzügyi reformok központi kezelésére való vételéről tart széles körű előadást, amelyre a szövetség ügytagjai, mint az érdeklődő közönséget ez uton hívja meg. — Előnézés.

Gyászjelentés. Mely fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb férj, jó testvér, sógor és rokon **Sehuch Mihály** folyó hó 10-én este 11 órakor életének 57-ik, boldog házasságának 11-ik évében 8 heti súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. A kedves halott földi részét f. hó 12-én d. u. 3 órakor fogjuk az Apáffy-u. 135. számú gyászháztól a római kath. egyházszertartása szerint tartandó beszentesítés után a Hatvan-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni, mely végültség tételre rokonainkat jó barátainkat, az elhunytak pályatársait, valamint a földalatti munkában igaz részvétellel osztozókat szomorú szívvel meghívjuk. Az ongesztelt szent mise áldozat az elhunyt lelki üdvéért f. hó 18-án reggel 8 órakor fog az egék urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatos neje öz. Sehuch Mihályné szül. Szatmári Zsuzsanna. Testvérei: Károly, nejevel és gyermekeivel, öz. Ludenics Lina, öz. Langer Julianna, öz. Krasz Mária gyermekeivel. Sógort és sógoronőit: Tóth Miklós családjával, Zöld József családjával, valamint az összes közeli és távoli rokonnak nevében is. A temetést Gebauer Károly és társa tem. intézete rendezte Kossuth-u. 2.

A hadigondozó népiroda helyisége. A Hadigondozó Népiroda a városiól egy szobát kért a Szent Anna-utca 12-ik számú házban. A kért helyiséget a múzeum rendelkezése alá van bocsátva egy másik szobával együtt, a múzeum azonban hajlandó átengedni ideiglenesen a kért egyik szobát a Népirodának.

A törvényszéki elnök tolvaja. A debreceni kir. törvényszék előtt állott Peknyó Ilona nevű leány, akit lopással, orgazdasággal és levélírók megsértésével vádolt a kir. ügyészség. Peknyó Ilona Kesseri Lajos dr. kir. bíró, törvényszéki elnök szolgálatában állott s ez év március havában a leány egy oláh csendőrral barátkozott, akitől lepiszból eredő fülbevalót kapott, ezenkívül a törvényszék elnökét meglopta. A büns leány Kesseri dr. egy levelét és elaskizsoltta és felbontotta. A bíróság Peknyó Ilonát büntönnék találta a reá rótt cselekményekben s ezért 2 évi börtönrre ítélte.

Kigyuladt podgyászokcsi. — Tegnap a Kisvárdai felől Budapestre menő személyvonat podgyászokcsija a debreceni pályaudvaron lángba borult. A kocsi mintegy félmillió korona értékű podgyászt tartalmazott, amelyet a bator debreceni vasutasok megmentettek. A vizsgálatai kiderítette, hogy a tüzet egy szerkocsi nélküli mozdony szikrái okozták. A vasut kára jelentékeny, mert a kocsi tetje teljesen elégett.

Meghínsult betörés. Tegnap este a Piac-utca 41. szám alatti ház előtt járó két ember erős csengő zajra lettek figyelmesek. Kint, hogy a házban lévő üzletkereskedelmi részvénytársaság helyiségbe betörő akart behatolni. A betörő két olyan ajtó fesszegetett, amely vérszögövel volt felszerelve. Mikor észrevette, hogy a csengő még az utcán közeledik is becsődül az udvarba, megpróbált a rendőrség keresni.

A katona zenekar hangversenye. Ma este 8 órai kezdettel a Bika-kávéházban válogatott műsorrall hangversenyt tart a katona zenekar. A jövedelem a zene alapítványt szolgálja.

A kormány elhatározta a békeszerződés ratifikálását

Budapest, okt. 11. Mint vezető politikusok nyilatkozataiból megállapítható, a kormány elhatározta a trianoni békeszerződés ratifikációját.

Ezzel összefüggésben a felszámoló hivatalban ma délután fontos tanácskozás kezdődik a békeszerződés gazdasági intézkedéseinek végrehaj-

tásáról. A tanácskozáson Kálai Tibor államtitkár elnököl. Különböző érdekképviselők megbízottai is megjelentek. — Ezen a tanácskozáson jelenlést fognak tenni a román károkról is, amiket külön e célra kiküldött bizottság állapított meg.

Felbomlik Csehszlovákia

Bécs, okt. 11. A Montag jelenté, hogy a tót földön mind komolyabbá válik a helyzet. A csehek kivételes és rögtönítélő bírósággal dolgoznak. A cseh államhóhér, akit legutóbb Beregszászba rendelték három munkás kivégzésére, városról városra jár. A forradalmi és

tisztán politikai jellegű általános sztrájk kitörése csak napok, sőt órák kérdése.

Bécs, okt. 11. Az új Csehszlovákiában feltartóztatatlannul halad a szétbomlás folyamata. A pozsonyi sztrájk a valóságban a tótok általános sztrájkja.

A villamosáram díjának felemelése a szerződéses fogyasztók részére

Debrecen, okt. 11. A törvényhatósági bizottság szeptember 15-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a világítási vállalat által szolgáltatott villamosáram és gáz árát felemeli és utasította a tanácsot, hogy a szerződéses és kedvezményes áru fogyasztók számára is hasonló mértékben emelje fel az egységárakat.

Ez utasítás folytán a helyi vasutal a tárgyalás folyamatban van.

Az államvasutal a város jelenleg szerződésen kívüli viszonyban van, mert a szerződés 1919-ben lejárt. 1919. május havában a máv. debreceni üzletvezetőségével egy olyan határidőhöz nem kötött megállapodás jött létre, hogy a máv. ezenül a város lakossága számára megállapított mindenkorai gáz- és villamosáramdíjakat 25 százalék engedménnyel fizeti. A városi tanács ezt a 25 százalékos engedményt fenntartja a 10 koronás motorikus áramnál és a gyárak, üzletek stb. részére megállapított 15 koronás világítási áramdíjnál. A lakosok számára megállapított 10 K-nás áramdíjból, mivel az ár agyis alacsony, engedményt nem ad. Hasonlóképpen nem ad engedményt a gáz 7 koronás egységárából sem.

A Hor obágy-malommal a világítási vállalat 1913-ban kötött szerződés, amely szerint 1923. aug. 1-ig ellátja áram-

mal a malmot. — A malom átlag kilovattóránként 670 fillért fog fizetni 95 koronás koronás szénár mellett.

A világítási vállalat a Hungária malommal is próbált új megegyezést, amely azonban eddig nem vezetett eredményre. Az egyezségi tervezet szerint a Hungária malom áramára a szénkalkulációval számíthatnak ezután is mint eddig s az így számított áramhoz kilovattóránként még 251 fillér hozzáadandó. Ezt a malom nem fogadta el, 30 fillérrel való leszállítását kérte. A tanács tíz fillér engedményt adott.

Végül a tanács felhívta a számvevőseget, hogy a szén ára 95 kor. lesz, a motorárammát a vízműnél és a közbiztonságnál 620 fill. kilovattóránkénti kedvezményes egységárát számlázzon.

Kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők városi tüzfakézdője. Debrecen sz. kir. város törvényhatósági közgyűlése f. é. 393—1920. sz. határozatával kimondotta, hogy a városi erdősegekből kitermelt tűzifa mennyiség a közszükségletek levonása után, kizárólag azon kötött javadalmazásu egyenék és olyan menekültek részére vétessék igénybe, kik más módon tüzelőanyagot beszerezni képtelenek. Ezen határozat alapján a városi tanács a Baross Szövetséget bízta meg, hogy a kötött javadalmazásu kereskedelmi alkalmazottak és tisztviselők részére a város által kötelezettség nélkül, successive kiutalható, mintegy 500 (öt száz) öl

tűzfát (jelenleg önként 1200 koronában) az erre illetékesek között ossza szét. Ez alapon a Baross Szövetség felkéri az összes helyi kereskedelmi, pénzügyi, valamint biztosítási cégeket, hogy alkalmazottaik faszükségletét igénylő bejelentési irlapokat f. hó 12-től kezdődően szövetségi helyiségükben (Haas szőnyegház, Kossuth-utca 7. sz.) vegyék át és pontosan kitöltve legkésőbb f. hó 15-ig ugyanott szolgáltatassák be. A Baross szövetség elnöksége.

Az ipartestület szentes szakosztályának tagjaihoz. Felkérem az szentes szakosztályi tagjait, hogy folyó hó 12-én d. u. 5 órakor tartandó szakosztályi ülésén az ipartestületét okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: Szász, eny és szeg szétosztás, Vojta, szakoszt. elnök.

Ezer korona a katona-zenealap javára. Szilágyi (Vesselényi-tér 7. sz.) ezer koronát adományozott a katona-zenealap javára. E nagylelkű kegyes adományt hálás köszönettel ez uton nyugtazza Nőti Antal karnagy.

Meglopott rendőrfelügyelő. Lipthay Árpád rendőrfelügyelő Simonyi-ut 20. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy bezárt lakását ismeretlen tolvaj feltörte és az egyik szobából antik evőeszközöket lopott el. A kár jelenlegény.

A Székely Társaság propaganda előadásai. A Debreceni Székely Társaság folytatja a tavasszal megkezdett nagysikerű propaganda előadásait. Az egyes előadásokon a következő felolvasások fognak elhangzani. Okt. 19-én dr. R. Kiss István „A nemzetiségi jogok fejlődése Erdélyben 1514-től a világháborúig”. Okt. 22-én Antal József, menekült, törvényes elnök „Az oláh uralom Erdélyben”. Okt. 26-án Dr. Tankó Béla „Erdély szellemi élete, tekintettel a nemzetiségekre”. Okt. 29-én Gyalokay Jenő tüzér ezredes „Hogyan kerítették hatalmukba az oláhok Erdélyt”. Nov. 3-án Dr. Bartha Károly „Erdély néprajzi viszonyai”. Nov. 5-én Dr. Révész Imre ref. lelkész „Erdély egyházi élete”. Nov. 9-én Dr. K. Nagy Zoltán „Az oláh földreform Erdélyben”. Nov. 12-én Dr. Varga Zsigmond ref. kolleg. könyvtár igazgató „Az oláhok elhelyezkedése Erdélyben”. Nov. 14-ikén Kovács Aurélie „A dáko-román elmélet a tárgyilagos történetírás megvilágításában”.

Utcaszeprő gép. Debrecen város Budapest köztérek és utcák tisztítási üzemétől egy pár higiénikus utcaszeprőgépet hozat. Kipróbálják azokat. Ha beválik, akkor többet is rendel. Egy gép ezer koronába kerül.

Vízvezeték szakszerűen készíti és javít, Máthéi János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fűrdőberendezés raktáron.

Női felöltők és kosztümök eredeti bécsi modellek, valamint leányka felöltők nagy mennyiségben érkeztek Frank Sándor céghez, Debrecen, Piac-utca 42.

Németország felveszi velünk a diplomáciai összeköttetést

Berlin, okt. 11. A szövetségi kormány elhatározta, hogy Magyarországot hivatalosan elismeri és felveszi vele a diplomáciai összeköttetést. (M. T. I.)

Városházáról.

Az áramdíjemelés és az Ipartestület. Az Ipartestület beadva az újított városi áramdíj 100 százalékos felemelése miatt azért, mert a felemelést kimondó határozat, szeptember 15-én kelt és szeptember 1-től kezdődő hatálytalanná mondta ki az emelés életbe léptetését. Így aztán az iparosok annál a motorikus áramnál is kötelesek megfizetni a magasabb áramdíjat, holott akkor még az olcsóbb ár mellett vállalták a munkát. A tanács nem adott helyt az Ipartestület kérélményének, hanem a jövőbeni áramdíj emelésnél majd tekintettel lesz az iparosokra, a beadványban felhozott indokokat illetően.

Az ideiglenes alkalmazottak tüzfája. A város ideiglenes alkalmazottai azzal a kéréssel fordultak a tanácshoz, hogy részükre kedvezményes áron utaljon ki tüzfát. Tekintettel arra, hogy a tanács a tüzfá kiosztását már lerázta a nyakáról és a fairoda fogja kiadni a tüzfá utalványokat, beszűntette a fántalásokat, azonban tekintettel arra, hogy saját alkalmazottairól van szó, egy-egy öl tüzfát engedélyezett az ideiglenes városi alkalmazottak részére, nem kedvezményes, hanem folyóárban.

Visszahelyezett rendőrkapitány. Dr. Hortobágyi Ernő rendőrkapitányt a városi közigazgatási bizottság állásvesztésre ítélte, a belügyminiszter visszahelyezte állásába s mindössze 900 kor. fejelelmi bírságot kell fizetnie. A tanács a hétfői ülésén dr. Hortobágyi Ernő ítélményeit augusztus-tól kezdődőleg folyósította és a város szolgálatába visszahelyezte. Hortobágyi Ernő a városi előjáró-sághoz kap beosztást. Miután azonban dr. Hortobágyi Ernő a belügyminiszterhez küldött felelbe-zésében oly kifejezéseket használt, az elbádo szerint amelyek legyelelmi vétség kritériumát meritik ki, a tanács áttette az iratot a tisztifő-ügyészhez véleményezés végett.

A világlítási vállalat munkásainak hajlékhoz juttatása végett a Gilyányi Iaktanya használatlan épületrészeinek átengedését kéri a világlítási vállalat

Színház.

A Csokonai-színházban ma, kedden az „Otthon” Sudermann nagyhatású drámája kerül színre B) bérletben. A régen nem látott kifűnő darabot az új szereposztás és az új kiállítás különösen érdekessé teszik.

A Vig-színház megnyitása. Szombaton este nyílt meg ismét a debreceni Vig-színház, a közönség legteljesebb érdeklődése mellett. A műsoron, amely három teljes órát vett igénybe, magán-számok és kis színjátékok szerepeltek, oly szoros összefüggésben, hogy úgy győzték lelétszani. Berki Kató szépen szavalt a Vályi Nagy Géza hazafias költeményét. A Szépművelés című szatira Kabók Győzőnek és Szemere Gulának nyújtott alkal-

mat kacsoatoló fiúkról elklássra. Ivá-vos Miklós kellemesen énekelte a Konay-szabó- és Sassy Csata irredenta dalát. Zilahy Lajos felült a ténérre, az Ejjeli zene is tetszett. Kovács Lili és Szemere Gyula sikerrel előadták Kupói és Andai Eia—Javor Antai énekes ténckettése után következett a Majoresko című kis ope-rette. De mindeme számok sikerét messze fölülmúlta Lipai Imre trappás komé-dijá, a Kegyelmes uram. A bürokratiz-mus pompás karikatúrája ez a mű, a mely az első szavától az utolsóig állan-dóan féktelen kacagásban tartja a közö-nséget. Különösen Kabók Győző mesterien pompás parasztiúrája tetszett szerzőlőtt a publikumnak. Ugyszintűn kitűnően ját-szolta szerepét Szemere Gyula. Vasárnap is szintoly nagy publikuma volt a Vig-színház műsorának.

A Vigszínházi első műsor olyan szenzációsan nagy sikert aratott, hogy az igazgatóság a mai keddi előadásra is azt tűzte ki, Kovács Lili, Berki Kató, Anday Ella, Szemere Gyula és Kabók Győző fel-léptével.

DOLLÁRT
és mindenféle idegenpénzt
legdrágábban VÁSÁROL
Simon György bankirodája
Debrecen, Kossuth-utca 11 szám
Értékpapírok vétele és eladása.

Népbiztosítási Iztelág bevezetésehez fix fizetéssel és jutalékkal javadalmazott üzletszerzők kerestetnek.
Jelenkezés délelőtti 10—11 között a Magyar Országos Biztosító Int. r-t. iradájában Piac-utca 42. sz.

Eladó
Boldogfalva u. 18. számú ház és 9 kat. hold szántó- föld a homoki újszőlőn. Felvilágosítást nyújt délutáni órákban
Dr. Falk, Miklós-utca 33.

DOLLÁRT
és más idegen pénzeket LEGMAGASABB napi áron vált be
Gótsch Sándor
bankirodája
Debrecen, Piac-utca 36. I. em.
Főposta mellett.

Férfi és női szövet
ujdonságok érkeztek
Koros Sándor üzletében.
Saját érdekében teszi ha mielőtt vásárlásait eszközli, megtekintni rakományát Piac-u. 69 szám alatt, hol a legfinomabb férfi és női angol szöveteket, ugyszintűn mindenféle belés árakat és szabó kellekeket legolcsóbb árban keszer zhet.

APRÓ HIRDETMÉNYEK.
Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög, tíz koronába kerül. Minden további szög egy korona. Vasárnap és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szög tizenöt korona.

Levelezés
45
jelligere levél van a kiadóban. 1964

Ajánlat.
Eloszerőlném
négy szobás kerít lakó-somat 2 szobás városi lakással. Tudakozódni Csapó utca 28. alatt, Tóthnál. 1943

Budapesti
modern 2 szobás lakó-somat eloszerőlném egy deb-receni hasonló lakással. cím Városmez, földszint 18. 1782

Ób-rok
Izabellás 50 literenként Egyalmos utca 8. 1914

Kat
vagy három öl száraz akácát adok beszűlőltva buzáérti vgy kétszeresért. Balogh Zsigmond Piac 26. 1967

Fodrászüzlet
sürgősen átadó vgy teljes berendezés e adó, cím a kiadóban. 1973

Kiadó
9 hold fekete föld, érte-kezhetni Végő Mihály Péterfia 75. 1975

Nem kell
várni hétélig, 3 nap alatt gallérokat, kézelőket ki-fogástalanul mosunk, va-salunk, Vár-u. 9. Nosoda. 1859

Kertészek
kik a koszoru kötszetet kifogástalanulértik, címeiket „Kertész” jellegre ad-ják be a kiadóhivatalába. 1958

Honosok,
plüss dívanyok és söber-ágak keszen kaphatók Debreczenszky káptalanál Hallköz 8. Dívanyokból modern berendezéseket készítek. 1971

Fiatal
foxi kutyát jó helyre adok. Hunyadi-u. 17. 1819

Eloszerőlném
egy nagy szoba félkony-hás lakósomat hasonlóval vagy esetleg kőönkony-hással, cím a kiadóban. 1925

Jó
hízi koszt bentékezésre és kihordásra kapható. Varga-u. 28. Ugyanott 4 éves kis fiúnak való nad-rág és cipő van eladó. — 1941

Poloska
irtást felelősséggel vállal. M. szabadalmazott poloska irtó, egyben poloskairtó gyertya kapható Kiss Gyula, Batthyány-u. 1 sz. 1927

1000
koronát adok annak, aki egy I szobás, konyhás lakást kerít, cím a kiadó-ban. 1951

Házvezetőnők
ajánlkozik magános nő idősebb uriemberhez vagy jobb iparoshoz, Bárczi-utca 3. 1948

Megrendelőre
készíték finom afrikából madracokat, hencsereket, elvállaló kárpitos mun-kek szakszerű javítását, linoleumfektetést stb. — Szentpéteri Sándor kár-pitos, Arany János-u. 36. 7

Munkaszerzők
felvétetnek. Honvéd-ut-16. 1886

Kiadna
ékszerre pár ezer koronát kölcsön jó kamatra. Cím a kiadóban. 1942

Átvételre
keresek egy kis háv-méretű vagy kisebb élelmi-szerleletet. Cím Kiss Gé-borné Péterfia 11. 1928

Fehérneműhöz
vrró és tanuló leányok-t iztással keres. Virárv Róza. Csapó-u. 52. 1754

Egy
takarító és délelőtti órá-ka felvétetük. Schwarcz Verébey-u. 2. 1960

Gyermektelen
házaspár házmeseri állást keres. Cím a kiadó i-vatába kérek. 1972

Uri
család egy 5 éves gyer-mekekkel modern butoro-zott szobát keres, magas bért fizet. Ajánlatok Arany Bikaszálló 205. ajó ké-retnék. 1974

Vasárnap,
aki nálam hagyta a mér-nőkt láncot, átveheti Mo-ric-utca 28. sz. 1957

Pénzkezelő
kauciósépes irodista kis-szszonyt azonnali belé-pésre keresek. — Irásbeli ajánlatok személyesen. — Cím a kiadóban. 1956

Házmesteri
állást keres özvegy asz-szonyt felmő gyermekek-kei, esetleg majorosnak elmenne. Cím a kiadóban. 1968

Ügyes
varróleányokat felvesz Klonda, szücs. Piac-utca 21. 1959

Elegánsan
külön butorozott szobát keres intelligens ur em-ber. Teljes címet e lap kiadóhivatalában kér. — Ar nem számít” jellegre. — 1942

Ó és u
bort veszek, hordót adok hozzá. Havvan-utca 2 1607.

Elvezett
egy fehér sötétzárta foit-os nőstény vadászkutyá-Megtalálója jutalomban részesül, ha Bethlen-u. 72. szám alá visszaviszi. — 1961

Varró
leány ügyes, csakis aki női felöltő és kostüm iga-zításához ért, azonnal be-léphet Frank Sándor női felöltő céghez. 1787

Egy
gyakorlott fűszeres segéd vagy kiszolgáló leány ezonnalra vagy e hó 15-re felvétetük. Petőfi-tér 3. 1752

Cipész
segéd állandó munkára felvétetük, 70 koronától 100 koronáig. Honvéd-u. 63. Veress. 1937

Eladás

Iratasekrény
Schmidt premer irógép, angol nagy dívany, 85-ös finom női cipő eladó. Batthány-u. 14. 1952

Béz
függő lámba eladó Kos-suth-u. 28. Kereszt épü-let. 1886

Eladó
hentes, m szárosnak al-kalmas 4 fehér parhet bekrő, függő lámpa, nyújtótábla Rákóczi 62. 1900

Alig
használt tölcséres gra-mafon 58 lemezzel azon-nal eladó. Cím a kiadó-ban. 1912

Eladó
teljesen új női kabát, 35-ös méi cipő és épület fa. Jókai-u. 9-a. 1926

Eladó
egy férfi, egy női téll-kabát, szalonlőny, 6 szőnyeg, arbronz szővő-tőnkai, két kézimunka-ágyháza. Jókai-u. 3. 1919

Eladó
26 méteres kerítés, téli női kabát, égyasztal, Pé-terfia 24. 1764

8 hónapos
prima szőlő eladó. — Ajó-u. 20. 1754

Télikabát,
rubák, cipő jó állapot-ban eladó. Szent Anna-utca 5. eme. — G

Eladó
Vörösmarty-utca 7. és Boldogker, Egytelert-utca 12. számú ház. Ér-tekezhetni Vörösmarty-utca 7. 1970

Vistartány
3 mm. vaslemezéből 1000 liter irtalmu eladó. Csapó utca 93. fűszerüzlet. 1959

Eladó
ócska ajtó és ablakok. Péterfia 53. szám alatt. 1960

Eladó
tetőre való és gyékény. Kar-utca 9. 1956

Varga-u.
14. számú ház eladó. — 1963

Jó
hangu gardonka eladó. Értekezhetni Csokonai-utca 4. szám alatt. 1981

Eladó
új és használt butorok, dívanyok, hencserék, — komplett hálószobák ju-tányos árban állandóan kapható. Zápolya-u. 19. 1962

Egy
teljes fűszer és csomaga-üzlet berendezés eladó. Cím kiadóban. 1955

Egy
jó karban levő kerika-hajós varrógép eladó. Magoss-u. 7. sz. 1956

Szekerények
dívanyok, osipkefüggő-nyők, éjjeli szekrény, egy nagy ajtó eladó. — Arany János 36. 1940

Eladó birtokok
50 holdas, Vámpáspes mellett, es rapes tanya, 2 hold szőlővel, holdje bétézer 500 korona, el-adja Patsky Csapó-utca 19 keresztépület. 1930

Háló,
ebédő, szalon garnitur és többféle butorok el-adók. Piac-u. 27. Kistem-plomházár. 1939

Egy
hosszu fekete férfi téli kabát eladó. Erzsébet-utca 63. II. sító. 1941

Egy
gyönyörű dupla új téli agyerítő, Cs horzástól való eladó. Egyenalom 8. szám udvari épület. — 1936

Régiség
kedvelők figye mébe. El-adó szekrény és íróasztal komót Honvéd-u 21. 1946

Egy
jó karban levő női varró-gép eladó Vendég-u. 44. 1949

Eladó
ház. Vendég-u. 70. Érte-kezeni Csapó-ker, Zrl. vi 19.

Eladó
egy ötöt készített, egy antik nyakék, 40-es férfi cipő, nagy selvem ken-dők s több ruháneműt. Eotvös-u. 71. 1945

Kitűnő
hangu kereszt huros zongora eladó. Varga-utca 11., I. sító. 1791

Két
fényezett ruha szekrény eladó Szent Anna-u. 57. 1932

Boros hordók
c-oson eladó. Adorján, Király-utca 1. 1765

Eladó
3 méh család íres kan-tárral Hadházy-utca 18. 1735